

Základní příznaky při onemocnění periferních tepen a žil

Onemocnění tepen

Akutní tepenné uzávěry

Vnikají náhlým uzávěrem tepny embolií, méně často trombózou, jsou doprovázené jejím spasmem (křeče). U 50 % postižených vzniká **akutní ischemický syndrom**, neléčený může vést až ke gangréně.

Akutní ischemický syndrom

Příznaky:

- Prudká bolest;
- chlad (hodnotíme srovnáním teploty obou končetin);
- bledost kůže, která později přechází v mramorování až cyanózu;
- poruchy hybnosti, citlivosti a reflexů;
- chybí pulzace (vyšetřujeme od periferie);
- kolaps povrchových žil.

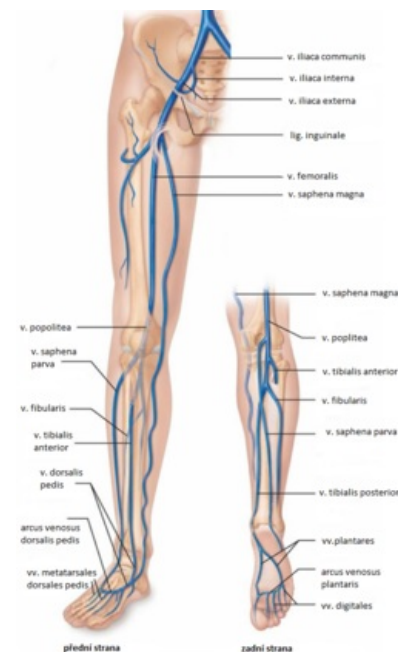
Syndromy horní hrudní apertury

Je to skupina syndromů, při nichž dochází ke kompresi nervově-cévního svazku horní končetiny.

- **Syndrom kostoklavikulární** – vzniká tlak mezi 1. žebrem a klíční kostí.
- **Skalenový syndrom** – tlak mezi m.scalenus anterior et medius a 1. žebrem.

Příznaky:

- oslabení až vymizení pulzace na a. radialis;
- šelest v oblasti klíční kosti;
- změny barvy, parastezie.

Žíly dolních končetin

Onemocnění žil

Tromboflebitida

Tromboflebitida je zánět povrchový žil spojený se vznikem trombů, které jsou pevně fixovány k žilní stěně a většinou neembolizují. U pacientů nacházíme pouze lokální otok (nikoliv otok celé končetiny), zarudlé uzly či podélné kožní infiltráty s vyšší teplotou sledující průběh žil. Vzniká v důsledku dlouhodobé kanylace, jako následek mechanické iritace nebo infúze látek dráždivých endotel. Často vzniká v patologicky změněné žíle (varix) nebo při systémových chorobách.

Žilní trombóza

Žilní trombóza postihuje hluboký žilní systém, dochází k tvorbě trombů, které nejsou pevně fixovány k žilní stěně. Hrozí jejich uvolnění a embolizace do plic. Klinicky němé nebo nevýrazný obraz. Hluboká žilní trombóza (flebotrombóza) je vznik krevní sraženiny (trombu) v hlubokém žilním systému vedoucí k obstrukci (omezení toku krve žilou). Hluboká žilní trombóza postihuje primárně hluboký žilní systém (žíly bérce, popliteální žíla, femorální žíla až vysoká trombóza iliaky). Jedná se o nejčastější příčinu plicní embolie.

Příznaky

- **Michaelisův příznak** – zvýšení tělesné teploty.
- **Mahlerův příznak** – zvýšení tepová frekvence.

Pohled

- asymetrický otok dolních končetin – barva kůže nemusí být jednotná;
- Prattovy strážné žíly – rozšíření povrchových žil na přední straně bérce.

Pohmat

- Otok – dá se do něj udělat důlek;
- **plantární znamení** – bolestivost při palpaci plosky;
- **Homansovo znamení** – bolestivost lýtky při dorzální flexi nohy.

Chronická žilní insuficience

Následek žilní trombózy či opakovaných tromboflebitid (vede to k destrukci chlopňového aparátu), může vést až ke vzniku bércového vředu.

Odkazy

Související články

- Hluboká žilní trombóza | Heparin
- Embolie | Plicní embolie

Použitá literatura

- CHROBÁK, Ladislav, et al. *Propedeutika vnitřního lékařství*. 2. vydání. Grada, 2003. ISBN 80-247-0609-1.